

Föreningslivet i Malmö under Corona-pandemin

- kort sammanfattning av enkäterna kring behov och stöd i föreningslivet i Malmö.

Introduktion och sammanfattning

Redan i mitten av mars påbörjade Malmö Ideella arbetet med att kartlägga behovet av stöd hos föreningslivet i Malmö. Detta arbete har följts av flera insatser; en serie enkäter, ett antal seminarier kring hur vi hanterar krisen, en workshop kring Malmö kommuns stöd till föreningslivet, igångsättandet av projektet "Föreningsakuten" (insats av Malmö Ideella och MISO, med stöd av MKB fastighet AB), och ett intensivt arbete med att ge stöd och råd till föreningar som behövt information.

Det är många som arbetat för att ge föreningar stöd, inte minst Malmö stad, men också regionala företrädare och nationella myndigheter. I en kris är det inte helt enkelt att klara sig igenom krisen, försöka förutse händelseutvecklingen, och att anpassa åtgärder för att klara olika effekter, samtidigt som det uppstår nya problem på vägen som också måste tacklas.

Föreningslivet har sina karaktäristiska skillnader jämfört med företag och annat näringsliv. Men också likheter; anställda och lokaler är viktiga för verksamheten. Att det är en samhällskris som pågått har blivit väldigt tydligt och alla har påverkats, men det finns också stora skillnader mellan exempelvis arrangerande idrotts- och kulturföreningar men också mellan föreningar för äldre och de som bedrivit barn- och ungdomsverksamhet.

Lite om de 3 enkäterna

Enkätundersökningarna som Malmö Ideella genomfört har haft som mål att fånga ett genomsnitt av föreningar i Malmö. Totalt har i dagsläget 135 svarat på enkäterna, vi har försökt att få ca 50 svarande på varje enskild enkät, detta för att få en någorlunda rättvis jämförelse över tid. Den första (mars) och senaste höstenkäten har samma urval av frågeställningar. Enkäten som är gjord i september har dock lite fler ekonomiska frågor och även frågor om samverkan med kommunen. (Höstenkäten). Den enkät som gjordes mellan vår och höst, utgjorde en mer kvalitativ enkät som försökte fånga mer av effekterna av krisen på föreningarna, samt vilka problem föreningsledare såg framför sig.

De flesta svarande, ca 80%, är registrerade hos kommunen, ca 50% hos fritid och resten hos andra förvaltningar. Av de som svarat är ca 30 % idrott- och sport, och resterande föreningar är blandade mellan socialt, kultur (60%) , och enstaka föreningar kring; barn och unga, internationellt, friluftsliv.

Senaste enkätundersökningen: Höstenkäten (september 2020)

Sammanfattningsvis så är många föreningar fortsatt kraftigt påverkade, men samtidigt slår krisen väldigt olika på föreningarna beroende på vilken typ av verksamhet de har, vilka de riktar sig till, om det är inomhus eller utomhus, om det går att digitalisera verksamheten, om den är socialt inriktad och mycket andra variabler. Därför är det också inte mer än rätt att säga att ungefär hälften inte anser sig vara särskilt påverkade, inte behöver något särskilt stöd och har hittat vägar fram genom krisen.

De största problemen återfinns i ekonomisk förmåga att klara föreningens lokalhyra, behålla de anställda och att kunna ställa om verksamheten till rådande situation. På sikt ser en hel del en drastisk medlemsminskning, svårighet att rekrytera ledare och risk för nedläggning av föreningen.

Om vi ser på vad föreningar svarat så ser det ut som nedan. Förändringarna över tid är små vad gäller allmän påverkan. Av de 135 svarande på de tre enkäterna så visar det sig att bedömningen av den allmänna påverkan, den ekonomiska påverkan, och risken att komma att läggas ner är oförändrad över perioden vår till höst. Föreningarnas genomsnittliga bedömning av dessa variabler är under våren 3,2 och under hösten 3,2. Vad de trodde under våren, verkar också stämma med vad som faktiskt hänt. När frågan ställdes under våren om allmän påverkan svarade ca 70% att den var kraftig. Under hösten är denna siffra 60%. En liten minskning.

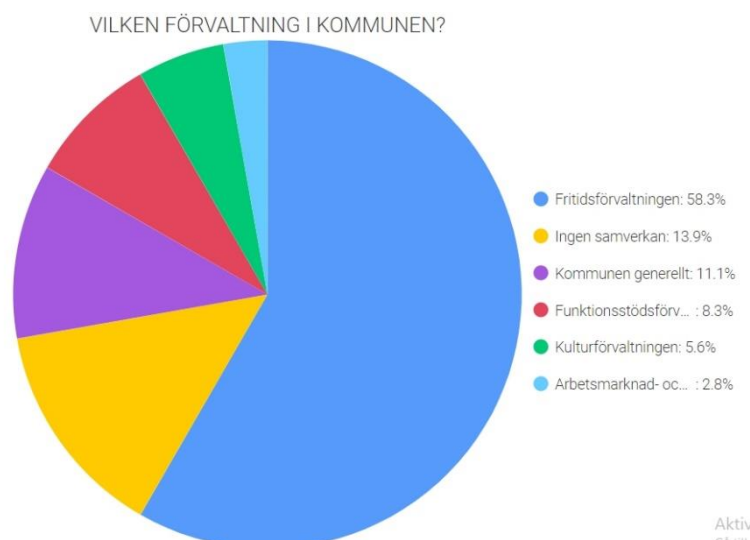
Vad vi kan se är att det framförallt är ekonomin som oroar. Det är ungefär 20% som anser sig inte behöva något stöd alls. Men det är långt fler som ser sin ekonomi minska kraftigt, de flesta har en påverkan som ligger i intervallet minskning med 20-60% av tidigare ekonomi. Och många ser också en fortsatt minskning framåt i tiden.

Allmän påverkan:	3,7/5 (1 är liten påverkan – 5 är stor påverkan)
Ekonomisk påverkan:	3,6/5 (1 är liten påverkan – 5 är stor påverkan)
Försämrad ekonomi:	46% minskning i snitt, uppskattat utfall
Ekonomisk prognos framåt:	42% minskning av budget, uppskattad budget
Information från kommun:	2,8/5 (1 är inte bra – 5 är mycket bra)
Stöd från kommunen:	2,2/5 (1 är litet stöd – 5 är stort stöd)
Riskerar att läggas ner:	2,2/5 (1 är liten risk – 5 är stor risk).

Vi kan se en liten skillnad mellan idrott/sport och socialt/kultur. Skillnaderna är dock för små för att utgöra något signifikant, och handlar huvudsakligen om idrotten bedömer att ekonomin är hårdare drabbad, men det faktiska ekonomiska resultatet är sämre för kultur/socialt. Idrotten tycker också att informationen från kommunen är sämre än de övriga, men även det är för liten skillnad för att anses betyda något.

Samverkan med kommun och registrerad

Vi ställde frågan om vilken förvaltning man samverkar med mest, och om man dessutom är registrerad inom kommunen. Och hela 85% är registrerade hos kommunen. De flest har också mest samverkan med fritidsförvaltningen, ca 60% av föreningarna.

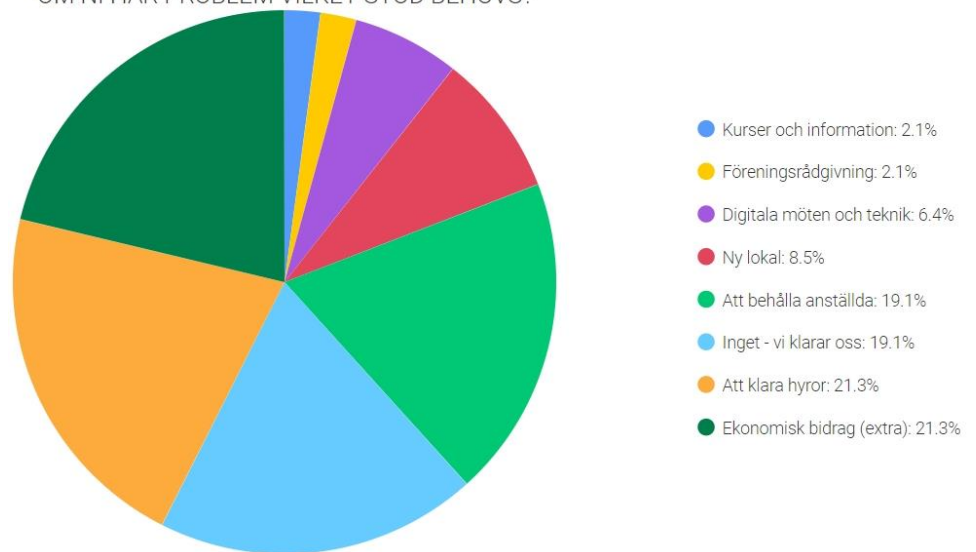

Hur ser behovet och det faktiska stödet ut?

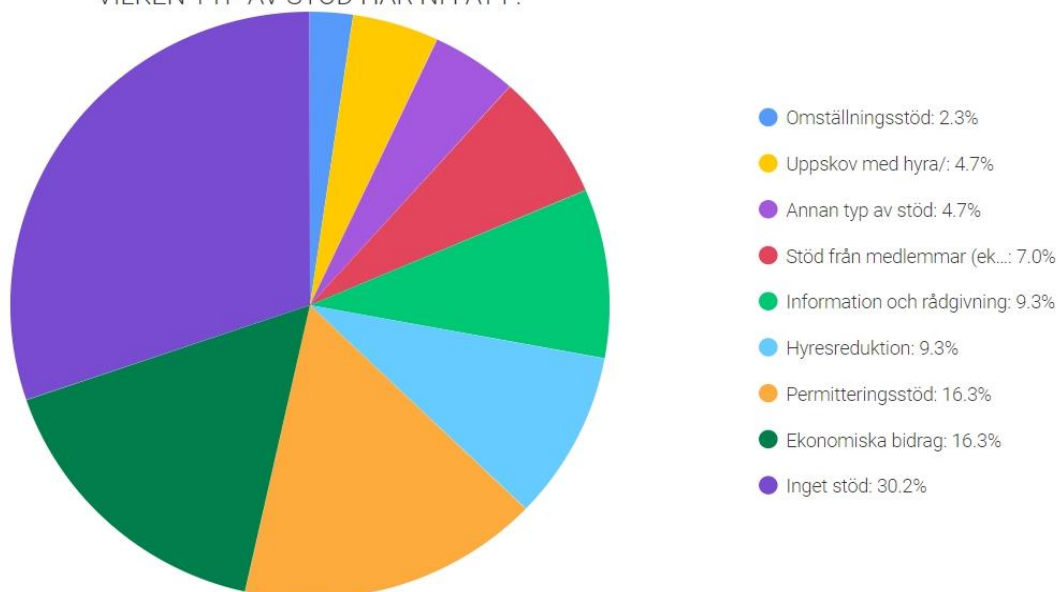
Det ser faktiskt ut som föreningarnas uttalade behov lett till att de fått rätt typ av stöd. Att få ekonomiska bidrag för verksamhet, behålla lokaler och att behålla anställda är det som utgör kärnan i behov och erhållet stöd. I viss utsträckning efterfrågas information och andra stöd, men det är i relation till de ekonomiska nödvändigheterna, något som kommer i andra hand.

Detta är också något som går igenom från de tidigare enkäterna där oron framförallt handlar om att klara lokaler, anställda och ekonomi.

OM NI HAR PROBLEM VILKET STÖD BEHÖVS?

VILKEN TYP AV STÖD HAR NI FÅTT?

En kort analys och utblick:

En sak som framgår med tydlighet är att föreningarnas uthållighet är relativt stark. Men inte hur stark som helst. Vi ser att den ekonomiska påverkan blivit större än vad föreningarna själva trodde i början av krisen. Det är uppenbart att föreningslivets "hälsotillstånd" inte skiljer sig från det övriga samhället, med rätt stora konsekvenser på aktivitet, ekonomi och sociala relationer. Vi ville fånga hur föreningslivet såg på sig självt, med krisen för ögonen så att säga. Och vi tycker att vi fångat många intressanta aspekter.

Vi ser att oron hos föreningarna för krisens effekter, övergått i en viss anpassning till realiteter. Men det finns en påtaglig frustration över sakernas tillstånd och att ekonomi och lokaler hotas, verksamheten är på en nivå som i många fall ligger på hälften av det normala, och föreningarnas egen utblick visar att verksamheten tenderar att minska ytterligare under hösten/vintern framåt.

Vi kan se att myndigheternas stöd i viss utsträckning träffat rätt, det vill säga lokaler, ekonomi och anställda, vilket framgår i enkätsvaren. Trots att en liten del inte anser sig behöva stöd ca 20%, så är det uppenbart att det är många som inte fått något stöd alls (ca 30%). Det är många som anser sig vara påverkade av krisen, men uppenbarligen på olika sätt. Föreningslivet är mångfacetterat, och det finns stora skillnader i hur effekterna slår.

Omställning och anpassning har gått osedvanligt fort. Särskilt till nya digitala mötesformer, och att hitta nya sätt att bedriva verksamhet "corona-säkert", oftast utomhus, och med social distansering, men även inomhus med starkt begränsat deltagande. En frustration hos de arrangerande föreningarna är att det finns en gräns för publik och deltagare, något som gör det omöjligt att få in större intäkter. Omställning och anpassning för att verkligen omstrukturera verksamheter är något som borde tittas närmare på, och inte minst utifrån ett innovationsperspektiv. Investeringar nu, kan ge intressanta processer framåt. Här borde kommun och myndigheter utveckla nya tankar och idéer.

Vi bör fundera allvarligt på vad föreningslivet bidrar med i kriser och omställningar. Det är många som fått upp ögonen på "krissamhället", men också på vad förändring i samhället betyder och hur vi kan nyttja tillfället till att öka takten eller ändra riktning på samhällsförbättrande åtgärder. Många vill engagera sig, föreningslivet fångar upp det nyväckta intresset, också i Malmö. Något som är viktigt, är att fortsätta att bygga på de initiativ och det engagemang som väckts till liv hos föreningarna i Malmö. Att hjälpa varandra, utvecklas tillsammans och med Malmös bästa för ögonen är något som verkar gå igenom på alla möten som vi anordnat. Här finns en möjlighet att fånga detta i ett omfattande lokalt utvecklingsarbete tillsammans med civilsamhället.

Övrigt arbete i Föreningsakuten:

Föreningsakuten är ett initiativ skapat av Malmö Ideella i samverkan med MISO, och finansierat av MKB fastigheter AB, som en del av deras sociala investeringar. Projektet som pågår fram till årsskiftet syftar till att stödja och på olika sätt hjälpa föreningar och föreningslivet i Malmö. Detta genom rådgivning, kurser och annat stöd, inte minst genom matchning och vägledning.

Genom föreningsrådgivningen har det också visat sig att enkätsvaren också motsvaras av verkliga behov och efterfrågan. De vanligaste "ärendena" har varit frågor kring bidrag, lokaler och vägledning kring olika frågor om ekonomi. Många frågor har fått sin lösning genom ett par samtal, medan

svårare frågor är just dessa kring hyror och lokaler. En del hyresvärdar har ett strikt affärsmässigt synsätt och har svårt att se de sociala värdena som många föreningar skapar i områden. Desto bättre när många faktiskt ser detta och agerar därefter.

Föreningsakuten bedriver framförallt verksamheten för att försöka lösa de akuta problemen i krisen. Vi ser också på långsiktiga behov, men ser att dessa frågor bäst hanteras inom de etablerade paraplyorganisationerna och stödstrukturerna.

Andra rapporter och enkätsammanställningar

Föreningsakuten: <https://www.foreningsakuten.se/>

Infomöte 9/6 2020: <https://malmoideella.se/wp-content/uploads/Infom%C3%B6te-rapport-200612.pdf>

Seminarierapporter: <https://malmoideella.se/liten-rapport-om-forsta-motet-genom-kris-in-i-mojligheter/>

Enkät: April 2020: <https://malmoideella.se/hur-mar-foreningarna-i-malmo/>

Enkät: Mars 2020: <https://malmoideella.se/wp-content/uploads/Sammanst%C3%A4llning-av-enk%C3%A4t-p%C3%A5g%C3%A5ende-kris.pdf>

/för Malmö Ideella, 2020-10-05

Lari Pitkäkangas, Projektledare/Strategisk rådgivare

Kommentarer från Höstenkäten 2020.

Många har kommenterat sakernas tillstånd, vi har frågat vad de kan bidra med i krisen och vad det tycker generellt om krisen. En del svar har vi "anonymiserat" för att säkra att ingen blir kopplad till någon särskild kommentar. Allmänt kan sägas att det finns en "informationströtthet" och en längtan efter att få sätta igång med verksamheterna på ett normalt sätt. Samtidigt kan man skönja en viss anpassning till rådande verklighet, och också se en antydning till insikt om att detta inte är över.

Vilka andra tankar har ni om krisen?

- Vi behöver inte mer info. Vi får info från alla håll. Vi behöver ekonomiskt stöd. Det behövs stöd till alla typer av föreningar
- inte bara de som hamnar i traditionella områden som idrott och kultur.

- Vi betalar hyra för barn verksamhet
- Ser mest faror, inga möjligheter.
- hyran är vår värsta fiende. I vår nisch är vi bäst förberedda på långsiktig överlevnad och därför även långsiktig tillväxt
- Risken är att mötesplatser som vår tappar sin legitimitet om människor inte längre vill mötas på samma vis som tidigare - och vår utmaning är att anpassa oss till detta utan att förlora vår identitet.
- Med tanke på ovan svar, behöver vi hjälp från kommunen i form av lägre kostnader för nyttjande av idrottsanläggningar, vissa har stigit i kostnad med ca 60% på två år
- Ej möjlighet till arrangemang cuper som drar in en hel del pengar till vår förening
- egen lokal
- Problem som kan uppstå om smittspridningen tilltar lokalt är att lokaler tvingas stänga, medlemmar avviker etc. I slutändan handlar det isf om ekonomiska konsekvenser.
- Svårt att få sponsorer, den ideella delen av verksamheten minskar drastiskt, tappar medlemmar
- I förlängningen kommer verksamheten att läggas ner
- Kommunera med de äldre på distans och ge dem råd för att förhindra Covid 19-epidemin med ogräs
- Vi riskerar att behöva lägga ner.
- Träningsverksamheten fungerar hyfsat men våra arrangemang är just nu omöjliga att genomföra med nuvarande regelverk Dessa är stora motorn i vår inkomst där pengarna går tillbaka till idrottsliga verksamheten, därav finns det risk att även denna kan komma att påverkas så småningom.
- Extra paket för löner till anställda samt små kulturprojekt med fokus på kultur och välmående.
- Ekonomin på lång sikt eftersom mängden bidrag är beroende av hur många som deltar och det är färre nu är vanligen och det kanske sänker bidragen för kommande år.
- På grund av begränsningar i antal pers på samma plats så kan vi ej bedriva tävlingar eller andra sammankomster. En stor del av våra inkomster kommer från denna verksamheten.
- Att större medlemsarrangemang som ger tillskott i kassan ställs in.
- Vi bör se till att använda den påtvingade påskyndningen av digitala möten till att nå fler och organisera fler. Lokala föreningar kommer kanske att organisera fler utanför den närmsta staden. Bidragssystem bör reflektera detta. Kräver förmodligen överenskommelser mellan kommuner.
- Om vi kan fortsätta med online läxhjälp aktiviteter, klarar vi lite till med villkor att Aktivitetsbidrag och Hyreskonstnadsbidrag ökas.
- Våra möjligheter till intäkter försvinner när vi inte kan ordna loppis, julmarknad osv. Om vi kunnat arrangera med tillstånd att ha 50 pers per inhägnad del av ex julmarknaden hade vi kunnat ordna under coronasäkra former. Bidragen räcker inte för att driva verksamheten. Antingen måste det till ekonomiskt stöd eller ge oss möjlighet att ordna arrangemang (ungefär som regeln med 500 pers med numrerade sittplatser) där vi kan vara några hundra på samma plats, fast uppdelade i avgränsade smågrupper.
- Gällande rådgivning var vi utelämnade att själva avgöra vad som var säkert eller ej. Vi var aldrig radda att stänga verksamheten utan detta gjorde vi på eget bevåg men med tillåtelse från

fritidsförvaltningen. Handsprit, munskydd m.m. har vi och medlemsföreningarna bekostat själva och ofantligt mycket tid har gått åt och går fortfarande åt att diskutera säkra åtgärder, hantera individuella bokningar och krav på dessa så att alla aktiviteter sköts under så säkra förhållanden som möjligt. Organisationen är uttröttad på administrativa uppgifter och vi är förmodligen inte de enda som dels har stressen över pandemin på det personliga planet men sedan även får ta detta tunga ansvar för att hålla sin förening vid liv.

- Om vi inte kan genomföra våra projekt kan vi behöva lämna tillbaka stöd=risk att förlora kompetenta medarbetare. Risk att förlora medlemmar. Möjlighet att utveckla nya digitala arenor för vårt arbete.
- Vår förening har blivit populär på grund av att vi har haft ett stort publikstöd på våra matcher. När krisen stoppar oss från att kunna släppa in folk på matcherna så förlorar vi en massa intäkter (kiosk och entré).
- Vi tycker att det blir mindre planerade aktiviteter. Vi hoppas att kunna ha ett fullödigt program till resten av året.

- Vi kommer att få ekonomiska svårigheter under nästa år ifall nuvarande restriktioner ligger kvar, då alla arrangemang vilka vi normalt får in pengar på blir inställda. Ett exempel är "...” festivalen, vilken vi är en deltagare i vilket ger oss en hel del i intäkter. Det finns flera liknande arrangemang vilka kommer att påverka oss ifall de inte kan genomföras nästa år. Vi som liten förening har inte så många andra möjligheter att få in pengar på än genom att vara med i andras arrangemang vilka vi inte har rådighet över.

- Jag upprepar svaret vi skrev den 30 april: "Om vi kan fortsätta med våra barn & ungdomsverksamhet – terminskurser och lovaktiviteter, och vår "vuxen"-kursverksamhet: om folk s.a.s. vågar anmäla sig och/eller sina barn/ungdomar och gå på kurs, och vi kan ha kvart våra kompetenta kursledare, så kan vi fortsätta med kursverksamheten. Om medlemsgrupperna beslutar sig för att, och vågar ... , så kan .... verksamheten fortsätta.' Om vår personal kan fortsätta få vara friska och inte sjukskrivna, så kan vår verksamhet på ....., fortsätta."

Vad skulle ni kunna bidra med i krisen?

- Vi följer rekommendationer från FHM och förbund
- Ja, det finns många projekt och idéer på hur vi kan hjälpa vår målgrupp i krisen, men vi har inte de ekonomiska resurserna till det.
- Aktivera barn, ungdomar och äldre.
- Vi har anordnat träning och promenader för seniorer ute. Men vi har resursbrist och klarar det inte när vi har arbetstidsförkortning. Finns ett behov

- Vi arbetar med att utreda de långsiktiga effekterna för "public spaces" och delningsekonomi generellt.
- Vi sysslar med friidrott för barn och vuxna, vi är aktiva och har större verksamhet för barn nu än innan Coronan
- Vi kan hjälpa till med digitala möten, vi fortsätter att försöka få stöd för att kunna hålla fritidsverksamheten öppen och söker medel för att kunna inleda ett arbete på dagtid där vår lokal och vår utrustning kan användas för hjälp till arbetssökande eller liknande
- Kommunicera online med människor som behöver behandling och recept för att

sprida Kiruna-epidemin

- IT - om vi fick ekonomiskt stöd att kunna ha vår handledare på plats - 5000 kronor/månad
- Få fler att se fördelen och vilja vara med i en idrottsförening. Rörelse och motion är viktig del för folkhälsan.
- Hjälpa folk att använda den teknik som faktiskt redan finns för att bryta isolering. Uppmuntran och stöd/kurs.
*
- Vi erbjuder en verksamhet som bedrivs utomhus under den varma delen av året. För att kunna rekrytera nya medlemmar har vi behov av billig sporthall eller dylikt under vintern för att kunna bedriva inomhusflygning. Dessvärre så har vi ingen prioritet för bokning och hyran är alldeles för hög för oss. Speciellt eftersom en hel del av våra medlemmar kommer från Malmös kranskommuner.
- Utbildningar i hur du lyssnar på människor i oro/kris och hur du skapar förtroendefulla samtal och workshops online.
- Att göra läxhjälp aktiviteter online
- Vi kan bedriva verksamheten utomhus så det löpande aktiviteterna i små grupper blir inte lidande. Vi kan därför ta emot fler barn och unga och har också gjort det under året.
- En social och meningsfull fritid på distans, vi har på helt ideell basis dragit igång onlineträffar och tävlingar sedan mars månad i år. Vi har bland annat sökt och fått stöd från företag bland våra samarbetspartners i form av hårdvara, men även personerna som håller och drar i dessa saker skulle behöva avlönas då det ingår mycket planering och även moderering för att hålla struktur för engagemang såväl som trygga digitala forum men kanske viktigast av allt, marknadsföring av dessa kanaler så att vi faktiskt når ut med initiativen.
- Som alla känner till har vi varit tvungna att ställa in en del av föreningens aktiviteter under våren på grund av rådande situationer. I skrivande stund vet vi inte heller hur det blir framöver.
- Flera av våra lokaler är lediga på dagtid, så då skulle det vara möjligt att andra grupper och föreningar skulle kunna använda dem. Vi har ju också våra kurser igång och våra medlemsgrupper spelar föreställningar, så det är ju möjligt att delta i olika aktiviteter.

Deltagande föreningar i enkäterna:

Aktiv Ungdom Malmö

Al walaa

Albanska Föreningars Union

Ariana FC

ATIM Kvinno- och Ungdomsjour

Atlantis Dartclub

Barnens scen

BK Bridgehuset

BK Flagg

Bosanska Krajina Malmö

Brf Ida i Malmö

Buff Skåne

C.A.R.E.

Cool Minds

Cykelklubben Ringen

Dataklubben Äldre lär Äldre

Drivkraft Malmö

Dyslexiförbundet i Malmö

Energy Squares	KIOSK
FemNet	Konst och kultur för mänskliga rättigheter i Skåne
FIFH Malmö	Korpen Malmö IF
Filmcentrum syd	Kroatiska kulturföreningen Jadran
Fosie scoutkår	KSF Prespa Birlik
Friluftsförbundet Malmö	Kulturens bildningsverksamhet region syd
Fryshuset	Kulturföreningen Theatron
Frälsningsarmén Malmö	Kvarnby IK
Furuboda	Limhamns Bordtennisklubb
Föreningen Iranska Flyktingrådet	Limhamns Sjöscoutkår
Föreningen Malmö Cirkusskola	Limhamns skytteförening
Föreningen Skåne Stadsmission	Lyssnare Utan Gränser
GK Motus-Salto	Malmö 4H-krets
Hej främling!	Malmö Allemans TV
Heleneholms IF	Malmö Amatörteater Forum
HK Malmö	Malmö Anhörigförening MAF
Husie-Hohögsscoutkår	Malmö Boxningsklubb
Hyllie Park Resurs	Malmö budokwai
Ideella föreningen för rättvisa	Malmö e-sport
Ideella rättvisa organisationer (IFR)	Malmö e-sportförening (ej medlemmar i RF)
IF FriskisSvettis Malmö	Malmö Floorball Club
IFK Malmö Handboll	Malmö Fäktklubb av 1919
IKF Malmö	Malmö Ideella
IM	Malmö Kappsimningsklubb
IM Malmö lokalförening	Malmö Kreospaceförening
Imagensdel Sur/Bilder från Söder	Malmö mediakanal
Internationella Kvinnoföreningen i Malmö	Malmö Radioflygsällskap
IOGT-NTO Regnbåge	Malmö Squash Club
Iranska Flyktingrådet i Malmö	Malmökurd Förening
KFUM KIOSK	Malmö Akademska Förening
KFUM Malmö Taekwondo klubb	

Mesopotamia Kulturförening

MINE

Neuroförbundet Malmö

OIKOS Community

Oxie scoutkår

Oxie SK

Red Rocks Basketbollklubb

RFSU Malmö

Rosengårds folkets hus

Rosengårds folkets hus

Rotary

Rädda Barnen region syd

SDK Malmö Triton

SeniorNet Malmö

Simklubben RAN

Somaliska Paraplyorganisationen i Skåne

Spelberoendes förening Malmö

Spelens hus

STPLN

Strokeföreningen Malmö

Studentkåren Malmö

Studieförbundet

Svenska Internationella
välgörenhetsföreningen att etablera
välgörenhetsprojekt

Swedish International Association
för välgörenhetsprojekt

Sällskapet för kontakter med Ryssland,
Ukraina och Vitryssland

Trans- och Tjejjouren i Malmö

Vardagens civilkurage

ZigZag Förening

Skånes Bridgeförbund

Södra Skånes Scoutdistrikt

Tamam Malmö

Tigers

Turkiska kvinno och ungdomsföreningen
i Skåne